

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS RĖMIMO PROGRAMOS ĮSTATYMO NR. VIII-2025 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 34 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ VALSTYBINIUS GAMTOS IŠTEKLIUS ĮSTATYMO NR. I-1163 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ANGLIAVANDENILIŲ IŠTEKLIŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. I-2944 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 6, 30 IR 54 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ APLINKOS APSAUGOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS ĮSTATYMO NR. IX-1607 PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO METODIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-385 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MEDŽIOKLĖS ĮSTATYMO NR. IX-966 6, 12 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LAUKINĖS GYVŪNIJOS NR. VIII-498 4 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽELDYNŲ ĮSTATYMO NR. X-1241 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO NR. I-552 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 18-1237(3); 17-1293(4); 17-1292(4); 18-1236(3); 18-1235(3); 18-1233(3); 18-1232(3); 18-1230(3); 18-1229(3); 18-1227(3); 18-1226(3); 18-1225(3); 18-1224(3))

2018-10-16 Nr. NV-2743

Vilnius

Projektų rengėjas: Aplinkos ministerija.

Projektų tikslas: siūloma panaikinti Vyriausybei ir Seimui suteiktų įgaliojimų ribojimą planuoti ir tvirtinti metinį valstybės biudžetą, atitinkamai pakeičiant Aplinkos apsaugos rėmimo programos (AARP), Atliekų tvarkymo programos (ATP) ir Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos (LAAIF) nuostatas ir naikinant Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą (SAARSP).

Dabartinė situacija: programų nuostatos riboja Vyriausybei ir Seimui suteiktus įgaliojimus planuoti ir tvirtinti valstybės biudžetą.

Vyriausybės pasitarimo protokoliniu sprendimu pavesta ministerijoms peržiūrėti įstatymus, kurie pagal Konstitucinio Teismo suformuotą doktriną riboja Vyriausybės ir Seimo įgaliojimus planuoti ir tvirtinti atitinkamų metų valstybės biudžetą bei parengti atitinkamus siūlymus dėl šių įstatymų nuostatų tikslinimo.

Projektų esmė: siekiant panaikinti Vyriausybei ir Seimui suteiktų įgaliojimų ribojimą planuoti ir tvirtinti metinį valstybės biudžetą siūloma ATP ir LAAIF programas sujungti su AARP kartu perkeltiant į šią programą įplaukų šaltinius ir finansavimo priemones, o SAARSP iš viso panaikinti.

Atsižvelgiant į siūlomą programų sujungimą, siūloma atsisakyti dalies AARP įplaukų šaltinių. Įplaukos, kurios buvo naudojamos tikslinė paskirtimi, pagal SAARSPĮ nuostatas, būtų įskaitomos į savivaldybių biudžetus ir naudojamos aplinkosaugos priemonėms, numatytoms specialiuose įstatymuose, finansuoti. Taip pat, kadangi AARP įplaukų šaltiniai nustatyti specialiuose įstatymuose, todėl siūloma keisti Mokesčio už aplinkos teršimą (MATĮ), Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo (MVGĮĮ), Angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo (AIMĮ), Aplinkos apsaugos įstatymo (AAĮ) ir Statybos įstatymo (SĮ) atitinkamus straipsnius, numatant, kad lėšos iš šių šaltinių būtų įskaitomos į valstybės biudžetą ir naudojamos bendrai valstybės funkcijai vykdyti.

Kadangi siūloma SAARSPĮ pripažinti netekusiu galios, atitinkamai turi būti pakeisti teisės aktai: Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas (SBPNMĮ), Želdynų įstatymas (ŽĮ), Sveikatos sistemos įstatymas (SSI), Laukinės gyvūnijos įstatymas (LGI) ir Medžioklės įstatymas (MI), kuriuose numatytas finansavimo šaltinis yra SAARSP lėšos, išbraukiant SAARSP kaip finansavimo šaltinį.

Projektų rengėjai pažymi, kad teikiamų teisės aktų projektų nuostatos neprieštarauja Konstitucinio Tesimo nutarimuose pateikti išvadai, kad įstatymais išlaidas galima numatyti tik konkrečiai apibrėžtam, visuotinai svarbiam tikslui pasiekti per įstatymo nustatytą laiką ir tik tada, kai šių reikmių negalima patenkinti per vienerius biudžetinius metus ir tokiais įstatymais negali būti numatomos išlaidos valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti. Teikiamais įstatymų projektais siūlomos nustatyti išlaidos konkrečioms tikslams, nustatytiems ES direktyvose, tarptautiniuose įsipareigojimuose bei konvencijose, kurie perkelti į Nacionalinę aplinkos apsaugos strategiją.

Derinimas: ankstesni projektų teikimai svarstyti 2018 m. spalio 3 d. Vyriausybės pasitarime, taip pat 2018 m. spalio 9 d. Tarpinstituciniame pasitarime, kuriame buvo nutarta, pakartotinai derinant projektų nuostatas, pasiūlyti Aplinkos ministerijai surengti pasitarimą su Žemės ūkio ministerija ir Finansų ministerija.

Aplinkos ministerija surengė susitikimą su Žemės ūkio ministerija ir Finansų ministerija bei patikslino Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo projektą.

Aplinkos ministerija pažymi, kad projektai darbo tvarka suderinti su Žemės ūkio ministerija ir Finansų ministerija.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektai atitinka Vyriausybės programos nuostatas, kuriose numatyta siekti, kad biudžeto lėšos būtų skirstomos atsižvelgiant į Vyriausybės prioritetus.

Dalykinio vertinimo išvada: Aplinkos ministerija pažymi, kad priėmus įstatymų projektus, dalis lėšų, kuri dabar dėl nepakankamo aplinkos sistemos finansavimo naudojama administravimo funkcijoms vykdyti, įskaitant aplinkos apsaugos pareigūnų darbo užmokestį, bus įskaitoma į valstybės biudžetą ir naudojama centralizuotai valstybės funkcijoms. Aplinkos ministerija prašo įstatymų paketą svarstyti kartu su 2019 m. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu ir pavesti Finansų ministerijai atitinkamai padidinti Aplinkos ministerijos asignavimus 5 mln. eurų.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupei nepateikus esminių pastabų siūloma projektus svarstyti Vyriausybės posėdžio **B** dalyje.